

HLAVNÍ TÉMA

OD LEDNA STARTUJÍ ENESCHOPENKY

Dne 1. ledna 2020 nabyla účinnosti novela zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“), s níž je spojeno zavedení elektronické neschopenky (dále jen „eNeschopenka“). Změny se dotknou pojištěnců, zaměstnavatelů i lékařů.

Úvod

Rozhodování o dočasných pracovních neschopnostech bude nyní povinně probíhat elektronickou formou. Papirové tiskopisy se sice neruší úplně, nicméně jich bude možné využít pouze v případě prokazatelných objektivních technických důvodů, kdy stanovené povinnosti nebude možné plnit v elektronické podobě (např. při výpadku informačního systému nebo elektrické energie). Hlavním kladem eNeschopenky je zjednodušení a zrychlení předávání informací mezi pojištěnci, zaměstnavateli, lékaři a orgány nemocenského pojištění (OSSZ a ČSSZ).

O jaké změny se zejména jedná?

V souladu s ust. § 60 zákona o nemocenském pojištění ve znění novely nadále platí, že „rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti, potvrzení o době trvání dočasné pracovní neschopnosti, rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti a rozhodnutí o změně režimu dočasné práce neschopného pojištěnce vydává ošetřující lékař na předepsaných tiskopisech; rozhodnutí o vzniku dočasné pracovní neschopnosti slouží po dobu dočasné pracovní neschopnosti též jako průkaz dočasné práce neschopného pojištěnce.“ Ošetřující lékař nově předepsané tiskopisy při rozhodování o dočasné pracovní neschopnosti vydá a příslušné OSSZ zašle elektronicky, a to nejpozději v následující pracovní den.

Změna se týká také formy předepsaných tiskopisů, které nově budou pouze třídílné oproti současným pěti dílům. První a třetí díl je určený k zaslání příslušné OSSZ při vzniku a ukončení dočasné pracovní

neschopnosti (viz výše). Průkaz dočasné práce neschopného pojištěnce, který představuje druhý díl tiskopisu, pojištěnec od ošetřujícího lékaře obdrží v papírové podobě po zpracování eNeschopenky a slouží mu jako jeho doklad. V průkazu bude mít pojištěnec vyznačeny důležité informace týkající se jeho dočasné pracovní neschopnosti, mimo jiné údaj o trvání pracovní neschopnosti, termínu příští návštěvy u lékaře nebo době povolených vycházek.

Jak se zaměstnavatel o pracovní neschopnosti svého zaměstnance dozví?

Pojištěnec již zaměstnavateli nepředává ani nedoručuje žádný díl tiskopisu rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti. Svou povinnost pojištěnec splní, pokud o vzniku, trvání či ukončení pracovní neschopnosti, případně o změnách režimu dočasné práce neschopného pojištěnce (době a rozsahu povolených vycházek a místě pobytu), zaměstnavatele neprodleně informuje např. prostřednictvím e-mailu nebo telefonicky. Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat, zda zaměstnanec uznany dočasně práce neschopným v období prvních 14 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti stanovený režim dodržuje, se nemění.

Jelikož zaměstnavatel již informace o dočasných pracovních neschopnostech svých zaměstnanců neobdrží v papírové podobě přímo od těchto zaměstnanců, získá je z evidence vedené elektronicky, a to prostřednictvím: 1) automatických notifikací zasílaných zaměstnavateli a/nebo 2) přihlášení do ePortálu ČSSZ, kde budou dostupné podrobné informace o každém z dočasně práce neschopných zaměstnanců i souhrnné informace o všech práce neschopných zaměstnancích; a/nebo 3) využití služby „Data zaměstnavatelům o dočasně pracovní neschopnosti“ pomocí kanálu AREP (VREP), jenž zaměstnavatelům umožní průběžně stahovat informace o dočasných pracovních neschopnostech zaměstnanců do mzdového či personálního softwaru; informace bude možné stahovat i prostřednictvím systému datových schránek.

číst více na www.pravniprostor.cz

Mgr. Adéla Frenclová | advokátní koncipientka, GHS Legal

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Stromy a občanský zákoník

Způsoby skončení pracovního poměru úředníků

Významná změna v regulaci tržní síly?

První závazná podniková pravidla podle GDPR

WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

MONITOR OBECNÍ SAMOSPRÁVA

NOVÉ ŽIVOTNÍ SITUACE

STRUČNĚ

NOVÁ VÝŠE MINIMÁLNÍ A ZARUČENÉ MZDY OD 1. 1. 2020

Na začátku prosince schválila vláda České republiky zvýšení minimální mzdy. Toto navýšení je účinné od 1. 1. 2020. Na kolik si nyní zaměstnanci s minimální mzdou přijdou a co všechno výše minimální mzdy ovlivňuje?

[celý článek](#)

TRESTNÍ ODPOVĚDNOST V ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVĚ A STÁTNÍ SPRÁVĚ

Co ohrožuje zaměstnance veřejné správy z hlediska trestního práva? Jde zejména o trestné činy porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 trestního zákoníku. Tento trestný čin spáchá ten, „kdo poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, a tím jinému způsobí škodu nikoli malou“.

[celý článek](#)

NÚKIB: SDĚLUJEME VÁM, ŽE JSTE VEŘEJNÝ NEPŘÍTEL

Zhruba takto se dá s trochou nadsázky přeložit obsah varování Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (dále jen „NÚKIB“) před riziky spojenými s výrobky společností Huawei a ZTE. Od vydání varování již uplynul rok, přičemž vydané varování dosud nebylo nijak změněno či zrušeno. Změnil se pouze ředitel NÚKIB.

[celý článek](#)

HROMADNÉ ŽALOBY OPĚT JINAK

Ministerstvo spravedlnosti představilo začátkem prosince přepracovaný návrh zákona o hromadných žalobách. Jelikož změn není málo, je cílem tohoto článku představit ty nejzásadnější z nich. Na úvod je třeba zmínit, že dochází ke změně názvu zákona. Nově se má jednat o zákon o hromadném řízení. Dle předkladatelů je název změněn za účelem sjednocení názvů procesních předpisů.

Omezení působnosti zákona

Návrh zákona o hromadném řízení („návrh zákona“) nadále vychází z obecné působnosti se stanovením několika výjimek, nově však tyto výjimky rozšiřuje. Z působnosti budou i nadále vyňaty právní věci, které se projednávají a rozhodují podle zákona upravujícího zvláštní řízení soudní, a práva na náhradu újmy

způsobené při výkonu veřejné moci. K těmto se však přidávají některé oblasti korporátního práva a práva přeměn obchodních korporací.

Z působnosti tedy budou vyňaty tyto oblasti:

1) právní věci, které se projednávají a rozhodují podle ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních (typicky věci, ve kterých nelze uzavřít smír). Dle důvodové zprávy by tyto oblasti ani zpravidla nenaplnovaly podmínky pro vedení hromadného řízení a nebyly by pro hromadné řízení vhodné, jelikož s ohledem na jejich povahu je dán veřejný zájem na jejich důkladném prošetření. Zákon o hromadném řízení počítá navíc s možností uzavření smíru, čímž jsou automaticky výše uvedené věci diskvalifikovány; 2) právní věci projednáváné a rozhodované dle zákona upravujícího veřejné rejstříky; 3) spory o právo na dorovnání protiplnění

nebo na náhradu újmy podle zákona o obchodních korporacích, zákona o přeměnách obchodních společností a družstev a zákona o nabídkách převzetí, a to v případě, je-li rozhodnutí soudu závazné i vůči ostatním oprávněným osobám; 4) spory o právo na náhradu újmy způsobené při výkonu veřejné moci. Do této skupiny lze zařadit zejména nároky podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nebo podle jiných zákonů, např. zákona o Policii ČR aj.

Přepracovaný návrh zákona upouští od tzv. investorského principu. Dle předchozích znění mohla být žaloba podána také správcem skupiny.

Číst více na www.pravniprostor.cz

Hana Treutlerová | redaktorka

JUDIKATURA

RETROAKTIVITA ZMĚNY JUDIKATURY

IV. senát Ústavního soudu (soudce zpravodaj Jaromír Jirsa) vyhověl ústavní stížnosti a zrušil usnesení Nejvyššího soudu a rozsudek Vrchního soudu v Olomouci, neboť jimi bylo porušeno právo stěžovatelů na soudní ochranu zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Matka stěžovatelů byla v návaznosti na ambulantní vyšetření počátkem prosince 2003 hospitalizována na gynekologicko-porodnické klinice Fakultní nemocnice Brno (v tomto řízení vedlejší účastnice) kvůli podezření na zánět vaječníků. Byla léčena antibiotiky, prošla sérií vyšetření a zdálo se, že se její zdravotní stav pozvolna zlepšuje. 23. prosince se však její zdravotní stav prudce zhoršil a byla dvakrát operována – při druhé operaci bylo zjištěno masivní krvácení do břišní dutiny, v důsledku kterého matka stěžovatelů na Štědrý den zemřela. V době úmrtí matky bylo stěžovatelům 8 a 11 let.

V návaznosti na tragickou událost byl obžalován vedoucí lékař oddělení. Po rozsáhlém dokazování včetně několika vzájemně rozporných znaleckých posudků dospěl soud k závěru, že lékař postupoval lege artis a zprostil ho obžaloby. Poškození byli odkázáni s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Stěžovatelé rovněž v průběhu trestního řízení podali proti vedlejší účastnici žalobu o jednorázové odškodnění pozůstalých. Se svou žalobou neuspěli, podle soudu se totiž neprokázalo zavinění ani příčinná souvislost mezi postupem nemocnice a smrtí matky stěžovatelů a právo navíc bylo vzhledem k uplynutí dvouleté subjektivní promlčecí lhůty promlčeno.

V únoru 2010 stěžovatelé podali u Krajského soudu v Brně proti vedlejší účastnici žalobu o náhradu nemajetkové újmy vzniklé v důsledku utrpeného psychického traumatu ze smrti matky. Vedlejší účastnice vnesla s odkazem na (změněnou) judikaturu Nejvyššího soudu námitku promlčení.

ZÁKAZ NOŠENÍ HIDŽÁBU NA STŘEDNÍ ŠKOLE

Nejvyšší soud vyhlásil v pátek 6. prosince na úřední desce rozsudek ve věci žaloby na diskriminaci, které se měla dopustit Střední zdravotnická škola v Ruské ulici v Praze tím, že mladé ženě vyznávající islámské náboženství zakázala nosit muslimský šátek, tzv. hidžáb. Senát občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu zrušil předchozí rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2017 a Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 27. 1. 2017 a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 10 k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud se předně neztotožnil s právním názorem, že žalobkyně nebyla studentkou školy, proto nemůže v rámci antidiskriminačního zákona uplatňovat vůči škole žádné nároky. Jestliže bylo zjištěno, že žalobkyně kvůli zákazu nošení hidžábu nemohla na zdravotnické škole začít studovat, je za splnění dalších podmínek aktivně legitimována k tomu, aby své nároky před soudy takto uplatnila, bez ohledu na to, zda již byla ke studiu přijata, anebo se o něj teprve ucházela.

Nejvyšší soud ve svém rozsudku dále zdůrazňuje, že podle čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo na svobodu myšlení, svědomí a náboženského vyznání; toto právo zahrnuje svobodu změniti své náboženské vyznání nebo přesvědčení, jakož i svobodu projevovat své náboženské vyznání nebo přesvědčení sám nebo společně s jinými, ať veřejně nebo soukromě, bohoslužbou, vyučováním, prováděním náboženských úkonů a zachováváním obřadů. Svoboda projevovat náboženské vyznání a přesvědčení může podléhat jen omezením, která jsou stanovena zákony a která jsou nezbytná v demokratické společnosti v zájmu veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného pořádku, zdraví, nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

[celý článek](#)

[celý článek](#)

ROZHOVOR

JAN BUREŠ

Jiří Macháček, Janek Ledecký, Adam Vojtěch... Co tyto pány spojuje? Odpověď je právo a hudba. Není až takovou výjimkou, že by se absolventi práv věnovali profesionálně hudbě, avšak se situací, že by někdo z nich klouobil aktivní hudební kariéru, a zároveň byl činný v některém z typických právnických povolání, se v reálném životě téměř nesetkáme.

Advokát Mgr. Jan Bureš je však živým důkazem toho, že i dva na první pohled odlišné světy, jakými právo a rap jsou, se dají skloubit dohromady. Kromě své advokátní praxe totiž sklízí úspěch i na poli hudební scény, kde ho každý rapový fanoušek zná jako SAXE. Co mají právo a rap společného? Odpovědi se dozvíte v následujícím rozhovoru a nebo např. v tracku [Advokát](#).

Znají Vaši klienti Vaše rapové texty? Použít je např. v kanceláři?

To určitě nepouštím. Někteří klienti samozřejmě o tom, že hudbu dělám, vědí, ale většinou to zjistí svojí „vlastní cestou“, nikoliv ode mne.

„Řekni svým fellaz, ať mi klidně zprávu zanechaj, ale po 5 hodině ať mi nikdy nevolaj, protože večer píšu tyhle hity, co pak poslouchaj...“ Advokacie a rapování jsou úplně odlišné profese. Jak zvládáte tento dvojitý život? Je vůbec možné být advokátem toliko do páté hodiny odpolední, následně se „přetransformovat“ v rappera a ráno zase zpátky?

Tak u téhle otázky je potřeba si uvědomit, že hudbu dělám v podstatě od svých 15 let, tzn. nejdřív byla hudba, až pak přišlo moje zaměstnání. Neberu to ani

pokračování na straně 3

NOVELA ZÁKONA O STÁTNÍM ZASTUPITELSTVÍ, TRESTNÍHO ZÁKONÍKU A TRESTNÍHO ŘÁDU

Dne 28. 11. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 315/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Novela byla přijata v souvislosti s aplikací přímo použitelného evropského nařízení 2017/1939, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce. Na základě tohoto nařízení totiž bude zřízena nová unijní instituce, a to Úřad evropského veřejného žalobce. Jeho úkoly by přitom měly spočívat v trestním stíhání pachatelů trestných činů proti finančním zájmům EU tak, jak jsou vymezeny v evropské směrnici 2017/1371 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie, respektive jak budou provedeny ve vnitrostátním právu, jakož i trestných činů s nimi neoddelitelně spjatých, a v postavení těchto pachatelů před soud.

Jak vysvětluje důvodová zpráva, hlavním cílem této nové instituce bude trestní stíhání pachatelů trestných činů proti finančním zájmům EU, jakož i trestných činů s nimi neoddelitelně spjatých, a plnění úlohy veřejného žalobce před příslušnými vnitrostátními soudy, včetně řízení o mimořádných opravných prostředcích. Tomu bylo potřeba vnitrostátní právo přizpůsobit, přičemž tak zákonodárce učinil prostřednictvím právě publikované novely.

Vedle zákona o státním zastupitelství, trestního řádu a trestního zákoníku je novelizován rovněž zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zákon o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, zákon o Rejstříku trestů, zákon o důchodovém pojištění a některé další zákony.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA VODNÍHO A STAVEBNÍHO ZÁKONA

Dne 28. 11. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 312/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebního řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Vodní zákon je jím novelizován v desítkách změnových bodů, stavební pak v trojici. Důvodová zpráva vysvětluje, že novela byla přijata jako reakce zákonodárce na stále častější výskyty tzv. meteorologického sucha. Má jít o přírodní jev, kdy je pozorována negativní a výrazná odchylka od průměrné hodnoty srážek, která trvá značně časově obdobím a postihuje velké oblasti. Meteorologické sucho bývá prohloubeno spolupůsobením dalších meteorologických prvků, zejména vyšší teplotou vzduchu, vyšším úhrnem slunečního záření, intenzivnějším prouděním vzduchu či jeho nízkou relativní vlhkostí. Má přitom za následek nástup zemědělského sucha, které dramaticky ovlivňuje vláhovou bilanci půdy a při delším časovém působení negativně dopadá jak na produkci zemědělských plodin, tak na stav krajinné vegetace. Pokud situace trvá, následuje sucho hydrologické, které se projevuje poklesem průtoků ve vodních tocích a snižováním hladin ve vodních nádržích, čímž dochází k nedostatku vody.

Zákonodárce tak vyslyšel apel na přijetí opatření, jež mají omezit důsledky popsaného scénáře, které by mohly jinak být spojeny s velmi vážnými hospodářskými ztrátami a nepříznivým dopadem na kvalitu života obyvatel. Má jít přitom především o posílení zadržení vody v krajině.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

NOVELA ZÁKONA O ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKACÍCH

Dne 28. 11. 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován pod č. 311/2019 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů.

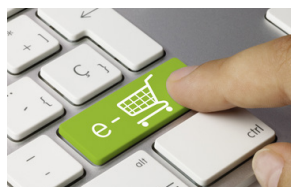
Tato novela o bezmála dvou desítkách změnových bodů byla, dle důvodové zprávy, přijata především s cílem podpořit konkurenci na trhu elektronických komunikací, stejně tak jako legislativně podpořit reziduální soutěž uvnitř oligopolní struktury trhu. K tomu by přitom mělo přispět zásadní omezení možnosti požadovat úhradu v případě ukončování smluv na dobu určitou a legislativní podpora „one stop shopu“ v případech přenesení čísla tak, aby účastník, který si chce změnit operátora, nebyl odrazován složitostí administrativního postupu.

[Náhled dokumentu v právním informačním systému CODEXIS](#)

[celý článek](#)

ČLÁNEK

REVOLUCE V ONLINE NAKUPOVÁNÍ

Předpisy Evropské unie v oblasti ochrany spotřebitele zakotvují mnohé povinnosti a ne všechny jsou již promítnuty do českého práva. Jednou z těch, která je v současné době nejvíce aktuální, je tzv. „tlačítková novela“ občanského zákoníku, která nově přichází s povinností měnit způsob nakupování na webových obchodech a dokonce i samotný vzhled jejich nákupního rozhraní.

[Číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

AKCIONÁŘSKÉ DOHODY O VÝKONU HLASOVACÍHO PRÁVA

Jednou z oblastí, ve kterých se klienti obracejí na advokáty se žádostí o poskytnutí odborného poradenství, je i sepsování zakladatelských dokumentů obchodních korporací. Některé otázky týkající se uspořádání vnitřních poměrů společníků je však vhodnější upravit prostřednictvím akcionářských dohod.

[Číst více na \[www.pravniprostor.cz\]\(http://www.pravniprostor.cz\)](#)

ROZHOVOR

... jako „dvojitý život“, jak uvádíte. Jak běžný, tak profesní život se do toho, co potom tvořím v rámci hudby, zákonitě přenáší v podobě životních zkušeností. Ten text je v tomto kontextu trochu nadsázka, protože samozřejmě práce advokáta určitě úderem páté hodiny nekončí, mnohdy je tomu bohužel spíš naopak. V neposlední řadě musím uvést, že hudbu neberu jako profesi. Je prostě přirozenou součástí mého života.

V tracku zmiňujete, že znáte „lidské osudy, co nedopadly tak, jak měly“. Setkal jste se v rámci své advokátní praxe s případem, který pro Vás znamenal zjevnou nespravedlnost, potažmo dokonce justiční omyl?

Ano, setkal, jinak bych to v textu nezmiňoval. Snažím se vždycky v hudbě popisovat to, co znám a co jsem zažil. Samozřejmě nemohu být konkrétní. S ohledem na to, že trestnímu právu se věnuji spíše jen okrajově, tak tento můj text nesměřuje tam, jak by se asi mohlo zdát. Spíše se jedná o spornou agendu, kdy se prostě stane, že soudy rozhodnou ve smyslu, jak by to nikdo nečekal. To rozhodnutí pak může být pro klienty zcela překvapivé a nespravedlivé, a to zákonitě ovlivňuje osudy lidí.

Co byste označil za největší neduh české justice?

Asi bych to nenazval přímo „neduhem“ české justice, protože si myslím, že ta jako celek funguje dobře. Spíše se jedná, stejně jako ve všech jiných odvětvích, o chyby a selhání jedinců. Dle mé zkušenosti pramení tyto chyby soudců zejména z jejich nedostatečné znalosti právních předpisů a jejich změn, tedy z toho, že se nedostatečně vzdělávají. Mnohdy také dochází k chybám v důsledku nedůslednosti a nepozornosti, kdy nejsou např. dohrzovány procesní postupy tak, jak mají být. A to bohužel může mít fatální důsledky pro účastníky řízení.

[celý rozhovor](#)

Karolína Drachovská | redaktorka

Mgr. Ondřej Drachovský | spolupracující redaktor

HLÍDAČ

OCHRANNÝCH ZNÁMEK

OCHRANNÉ ZNÁMKY POD KONTROLOU

VÍCE INFORMACÍ O NOVINCĚ

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získajte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE